

Minister Klimatu i Środowiska

DOP-WŚ.0500.60.2026.KW
4474068.18759262.15142574
Warszawa, 15-09-2026

Dotyczy: odpowiedzi na interpelację Pani poseł Doroty Arciszewskiej-Mielewczyk (nr K10INT18485)

Temat: ochrony wiekowych drzew w zabytkowych parkach oraz objęcia nią okazałego dębu i zachowania starodrzewu w zabytkowym parku dworskim w Wielkim Klinczu (woj. pomorskie)

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr K10INT18485 Pani poseł Doroty Arciszewskiej-Mielewczyk w sprawie ochrony wiekowych drzew w zabytkowych parkach oraz objęcia nią okazałego dębu i zachowania starodrzewu w zabytkowym parku dworskim w Wielkim Klinczu (woj. pomorskie), przekazuję odpowiedzi na zadane pytania.

- **Czy Ministerstwo Klimatu i Środowiska monitoruje sprawę planowanej wycinki drzew w zabytkowym parku dworskim w Wielkim Klinczu?**
- **Czy Minister, mając na uwadze wyjątkową wartość przyrodniczą, krajobrazową i kulturową dębu, podejmie działania zmierzające do zachowania tego drzewa oraz historycznego starodrzewu parku w Wielkim Klinczu?**

Uprzejmie informuję, iż obowiązki organów administracji publicznej w zakresie ochrony terenów zieleni i zadrzewień uregulowane zostały w rozdziale 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r. poz. 13 z późn. zm.). Zgodnie z art. 83 a ust. 1 ww. ustawy zezwolenie na usunięcie drzewa lub krzewu z terenu nieruchomości wydaje wójt, burmistrz albo prezydent miasta, a w przypadku gdy zezwolenie dotyczy usunięcia drzewa lub krzewu z terenu nieruchomości lub jej części wpisanej do rejestru zabytków – wojewódzki konserwator zabytków. Jednocześnie mając na uwadze art. 90 ust. 1 i 2 ww. ustawy w odniesieniu do nieruchomości będących własnością gminy ww. zezwolenie wydaje starosta, jeżeli prezydent miasta na prawach powiatu sprawuje funkcję starosty, to ww. decyzję wydaje marszałek województwa.

Zgodnie z art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483, ze zm.) oraz w myśl art. 6 i 19 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r., poz. 1691), organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa oraz przestrzegają swojej właściwości rzeczowej i miejscowej, dlatego wyrażając zrozumienie dla przedstawionego przez Panią poseł problemu, informuję, że Ministerstwo Klimatu i Środowiska w tym przypadku nie posiada kompetencji ingerowania w decyzje organów samorządu terytorialnego lub służb ochrony zabytków.

- **Czy Minister zamierza zwrócić się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku o zbadanie tej sprawy pod kątem ochrony przyrody oraz występowania gatunków chronionych?**

Z informacji uzyskanych z Urzędu Gminy w Kościerzynie wynika, że w dniu 22 czerwca 2026 r. do Rady Gminy Kościerzyna wpłynął wniosek o objęcie tego dębu ochroną w formie pomnika przyrody. Zgodnie z art. 44 ust. 3a ustawy z dnia 16 kwietnia 2026 r. o ochronie przyrody, projekty uchwał rad gmin w sprawie ustanawiania pomników przyrody wymagają uzgodnienia z właściwym regionalnym dyrektorem ochrony środowiska, który jest organem wyspecjalizowanym w dziedzinie ochrony przyrody. W przypadku wątpliwości rady gminy np. co do stanu zdrowotnego drzew czy ogólnej kondycji przyrodniczej, właściwy regionalny dyrektor ochrony środowiska może zająć stanowisko po otrzymaniu projektu uchwały rady gminy.

- **Czy w ocenie Minister dąb o obwodzie około 315 cm spełnia przesłanki do objęcia ochroną w formie pomnika przyrody?**

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 4 grudnia 2017 r. w sprawie kryteriów uznawania tworów przyrody żywej i nieożywionej za pomniki przyrody (Dz. U. poz. 2300), zarówno dąb szypułkowego, jak i dąb bezszypułkowego może zostać uznany za pomnik przyrody w przypadku, kiedy jego minimalny obwód pnia drzewa mierzony w centymetrach na wysokości 130 cm wynosi 300 cm.

- **Czy Ministerstwo podejmie działania mające na celu wsparcie organów samorządowych w ustanowieniu tego drzewa pomnikiem przyrody?**

oraz

- **Czy Ministerstwo rozważy przygotowanie wytycznych dla jednostek samorządu terytorialnego dotyczących postępowania z wiekowymi drzewami, wskazujących, że wycinka powinna być rozwiązaniem ostatecznym po wyczerpaniu wszystkich możliwości ich zachowania?**

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom gmin, podejmując działania mające na celu wsparcie organów samorządowych w ustanawianiu obiektów pomnikami przyrody oraz kierując się potrzebą ochrony drzew i krzewów ze względu na ich wielkość, wiek, pokrój i znaczenie historyczne, Minister Środowiska określił w drodze rozporządzenia z dnia 4 grudnia 2017 r. kryteria uznawania tworów przyrody żywej i nieożywionej za pomniki przyrody (Dz. U. poz. 2300). Ww. rozporządzenie w § 1, określa dwa kryteria uznawania drzew za pomniki przyrody. Kryteriami uznawania drzew za pomniki przyrody są: obwód pnia nie mniejszy niż minimalny obwód pnia drzewa mierzony na wysokości 130 cm dla poszczególnych rodzajów i gatunków drzew określony w załączniku do ww. rozporządzenia lub wyróżnianie się wśród innych drzew tego samego rodzaju lub gatunku w skali kraju, województwa lub gminy, ze względu na obwód pnia, wysokość, szerokość korony, wiek, występowanie w skupiskach, w tym w alejach lub szpalerach, pokrój lub inne cechy morfologiczne, a także inne wyjątkowe walory przyrodnicze, naukowe, kulturowe, historyczne lub krajobrazowe.

- **Czy przed wydaniem decyzji o usunięciu tak cennego drzewa powinny zostać wykonane specjalistyczne badania instrumentalne, takie jak tomografia pnia, test obciążeniowy oraz szczegółowa ekspertyza dendrologiczna?**

oraz

- **Czy Ministerstwo uważa za właściwe usuwanie drzew z zabytkowego założenia parkowego bez uprzedniego wyczerpania możliwości zastosowania zabiegów pielęgnacyjnych i zabezpieczających?**

Organ wydający decyzję o usunięciu drzewa nie ma obowiązku wykonywania specjalistycznych badań instrumentalnych, takich jak tomografia pnia, test obciążeniowy oraz szczegółowa ekspertyza dendrologiczna. Niemniej jednak zgodnie z art. 83c ust. 1 i 2 ww. ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, organ właściwy do wydania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu przed jego wydaniem dokonuje oględzin w zakresie występowania w ich obrębie gatunków chronionych. W przypadku stwierdzenia, że usunięcie drzewa lub krzewu spowoduje naruszenie zakazów w stosunku do gatunków chronionych, postępowanie zawiesza się do czasu przedłożenia zezwolenia na czynności podlegające zakazom w stosunku do tych gatunków.

- **Czy planowana wycinka historycznej alei grabowej nie stoi w sprzeczności z zasadami ochrony zabytkowych parków oraz ochrony krajobrazu kulturowego?**

oraz

- **Czy Ministerstwo planuje doprecyzowanie przepisów dotyczących ochrony wiekowych drzew w zabytkowych parkach, tak aby drzewa spełniające kryteria pomników przyrody korzystały z czasowej ochrony do czasu rozpatrzenia wniosku o ich ustanowienie?**

Ochrona zabytkowych parków oraz ochrona krajobrazu kulturowego nie leżą w kompetencjach Ministerstwa Klimatu i Środowiska. Niemniej jednak w opinii Ministerstwa Klimatu i Środowiska każda decyzja o usunięciu drzewa powinna zostać poprzedzona wnikliwie przeprowadzonym postępowaniem wyjaśniającym, ponieważ prowadzi ona do nieodwracalnej ingerencji w środowisko przyrodnicze oraz krajobraz. Organ, rozstrzygając o wycince, powinien wszechstronnie zbadać stan faktyczny, uwzględnić zarówno interes właściciela nieruchomości, jak i wartość przyrodniczą drzewa, a także zweryfikować, czy istnieją okoliczności uzasadniające jego zachowanie.

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra

Urszula Zielińska
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych w KPRM